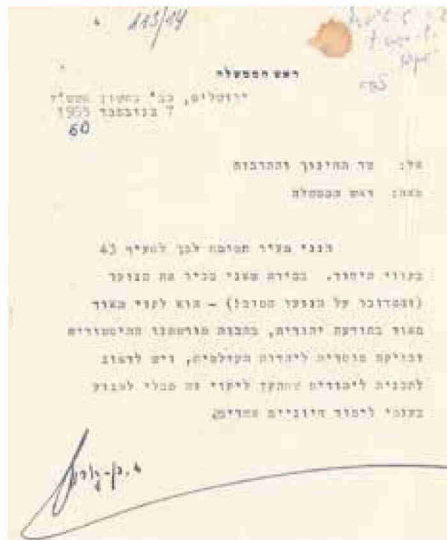

שיחת השבוע

חב"ד | אגודת צעירי חב"ד
 750 סניפים, בתי חב"ד, ברחבי הארץ

חנוכה במבט אקטואלי

בימינו אנו מתמודדים עם תרבות מערבית מבוללת. היא מושכת, אטרקטיבית, אבל מסוכנת לקיום היהדות כמו בימי החנוכה

בן גוריון מודאג: "הנוער לקוי בתודעה יהודית"

שקוראים את הרקע שקדם לנס חנוכה אי אפשר שלא לחוש עד כמה התהליכים שהתרחשו אז, לפני כאלפיים ומאתיים שנה, מתארים במדויק את האתגרים וההתמודדויות שלנו. מפליא לגלות כי הטבע האנושי לא השתנה, וכי ההיסטוריה חוזרת כמעט במדויק.

אלכסנדר הגדול, שכבש את רוב העולם המיושב של אותם ימים, הביא עימו את התרבות ההלניסטית. זו הפילה את המחיצות השבטיות, ריככה את השונות בין העמים וטיפחה תרבות אנושית כללית. השפעתה הייתה גדולה כל כך, עד שנוצרה חלוקה בין יוונים (שם כולל למחזיקים בתרבות ההלניסטית) ובין ברברים (כל השאר). דיכרת יוונית - היית בן-תרבות, לא דיכרת יוונית - היית ברברי.

סובלנותה של התרבות ההלניסטית התבטאה בכך, שלא חקרו אותך למצואך האתני והדתי. גם היהודי היה יכול להיות יווני מושלם. זה היה עולם פתוח ומושך. איש לא שאל אותך מי הייתה סבתך.

בארץ נראית סכנה

בימינו אנו מתמודדים עם תרבות מערבית מבוללת. היא מושכת, אטרקטיבית, אבל מסוכנת לקיום היהדות כמו אז. וכשם שאז, מי שהתפתו ללכת אחרי תרבות יוון התבוללו ואבדו לעם ישראל, גם התרבות המערבית מטשטשת את הזהות היהודית ומוליכה לעבר טמיעה והתבוללות.

היו שסברו כי עצם המגורים בארץ ישראל, במדינה יהודית, יספיקו כדי לשמר אותנו כיהודים. הרבי מליובאוויטש הביע את דעתו כבר בראשית ימיה של המדינה כי גם בארץ אורבת אותה סכנה. באיגרת ששיגר לראש הממשלה אז דוד בן-גוריון, בשנת תשי"ט (1959), בהקשר שאלת 'מיהו יהודי', כתב:

"כמה שלא יהיה גדול ההכרח בדת וענייניה לבני ישראל אשר בחוץ לארץ, מוכרחים הם עוד יותר וחיוניים לבני ישראל אשר בארץ ישראל. ואחד הטעמים היסודיים: בארץ ישראל דווקא נראית סכנה, אשר דור השני יקים טיפוס חדש, אשר בשם בני ישראל ידגול, אבל זה יהיה לעברו של עמנו, על כל ערכיו הנצחיים והעצמיים, וגם

מנגד לו - בהשקפת עולמו, בתרבות שלו ובתוכן חייו היום-יומיים. מנגד, למרות אשר עברית ידבר, בארץ האבות ידור, וגם לשמע התנ"ך יתלהב."

האבחנה של בן גוריון

מתברר שגם בן-גוריון הוטרד ממגמות הניתוק האלה, וסבר שראוי לבלום אותן על-ידי חינוך 'לתודעה יהודית'. בשנת תשט"ז (1955) שיגר מכתב אל שר החינוך והתרבות אז, זלמן ארן, ובו קרא לחזק את התודעה היהודית של הנוער: "במידה שאני מכיר את הנוער (והמדובר על הנוער הטוב!) הוא לקוי מאוד-מאוד בתודעה יהודית, בהכרת מורשתנו ההיסטורית ובזיקה מוסרית ליהדות העולמית, ויש לדאוג לתוכנית לימודים שתתקן ליקוי זה מבלי לפגוע בענפי לימוד חיוניים אחרים".

למרבה הצער גברה ידם של המתנגדים לתכנית לימודים זו, ובעשורים האחרונים השתלטה על מערכת החינוך הכללית התפיסה הליברלית, הדוגלת בשוויון בין כל בני-האדם והדוחה את טיפוח הזהות היהודית. נדרשת עכשיו פעולה נמרצת להחזרת עולם הערכים היהודי ללב הנוער ולהענקת משמעות עמוקה להיותנו יהודים.

יש חדש

חג הספרים

ביום חמישי בשבוע הקרוב מציינים חסידי חב"ד את חג הספרים ה' בטבת, שבו נערכים מבצעים מיוחדים על כל ספרי החסידות. בחנויות ההוצאות ניתנות הנחות גדולות, כדי לעודד קניית ספרים ולימוד בהם, כבקשת הרבי מליובאוויטש. רבים באים לקנות ספרים לעצמם ולילדיהם. המבצע יימשך גם בימים שלאחר מכן.

חוזרים להאיר

בימי החנוכה מארגנים בתי חב"ד מאות אירועים מיוחדים לילדים, נוסף על הדלקת הנרות ושאר מנהגי החג, מופעלת תכנית מולטימדיה מרתקת ששמה 'חוזרים להאיר'. במהלכה 'שבים' הילדים לתקופת החשמונאים ולומדים את המסרים לימינו אנו. התכנית בהפקת אגף החינוך בצעירי אגודת חב"ד.

ימי הנתינה

חברת צ'רידי וקרן צ'רידי מקיימות בימים אלה את מיזם 'ימי הנתינה' השנתי של בתי חב"ד ברחבי העולם. בקמפיין משתתפים כ-630 שלוחים מהעולם כולו. לדברי מנהלי החברה, עכשיו הוא הזמן הטוב ביותר לכך, שכן "בחודש דצמבר נתרמים 50 אחוזים מכספי הצדקה בעולם בשל סוף שנת המס". אשתקד גויסו בסך הכול 57 מיליון דולר.

זמני השבוע

ירושלים	תל-אביב	חיפה	באר-שבע	אילת	ניו-יורק
16:00	16:21	16:09	16:23	16:26	16:15
17:20	17:21	17:19	17:23	17:25	17:19

שבת ישראל
 קדם והזמנים

לדגיש טעם יהודי KEDEM

בזכות ההתעניינות בשלום הזולת

פרשתנו נפתחת בתיאור חלומות פרעה, על שבע פרות רזות הבולעות פרות שמנות ושבע שיבולים שדופות הבולעות שיבולים שמנות. החלומות מטרידים את מנוחתו, והוא מבקש מחרטומי מצרים ומחכמיה לפתור לו את החלומות, ואיש אינו מצליח להשביע את רצונו.

בעקבות זאת נזכר שר המשקים באסיר הנמק בכלא, שפתר את חלומו ואת החלום של שר האופים, וביקש ממנו לדבר לטובתו עם פרעה, אך שר המשקים שכחו. עכשיו יעץ לפרעה להזמין את יוסף לפתור לו את חלומותיו, ואכן, יוסף פתר את החלומות ודרך שהרשימה מאוד את פרעה, עד שמינה אותו למשנה למלך.

טבעי להתמרמר

הפירוט הנרחב של חלומות שרי פרעה מעורר תמיהה. אכן, התורה צריכה לספר שיוסף פתר

את חלומותיהם, כרקע להוצאתו מן הכלא לצורך פתרון חלומות פרעה, אבל דיי היה בציון העובדה שפתר לשרים את חלומותיהם, בלי להאריך בפרטי הדברים.

אלא שהתורה מבקשת ללמדנו כיצד יהודי צריך לנהוג גם במצבים קשים וכואבים. יוסף עבר שורה של אירועים כאלה. אחיו הטילו אותו לבור, ואחר-כך מכרוהו לישמעאלים. הוא נמכר לעבד לפוטיפר, וכאשר מצא חן בעיניו והופקד על ניהול ביתו – העלילו עליו עלילה מכוערת והוא הושלך לכלא. טבעי היה שבנסיבות כאלה היה נהפך לאדם מדוכדך וממורמר.

נינו של אברהם

אך גם בכלא יוסף אינו מאבד את האמונה והשמחה. כשהוא רואה בוקר אחד את שר המשקים ושר האופים "והינם זועפים" הוא פונה אליהם ומתעניין בשלומם: "מִדּוּעַ פָּנֵיכֶם רָעִים הַיּוֹם?". לכאורה, מה לו ולהם? הלוא השניים הם חבריו של השר הרשע שהשליכו לכלא.

ואולם יוסף הצדיק הוא נינו של אברהם אבינו, שעליו נאמר: "אֲשֶׁר יִצְוֶה אֶת פְּנֵיו וְאֶת בֵּיתוֹ

אֲחֵרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָגָה ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט" (בראשית יח, ט). לכן כאשר יוסף ראה בריאה של הקב"ה שאינה שרויה בשמחה – אף שבהיותו בריאה של הקב"ה עליו להיות שמח – השתדל מייד להושיט עזרה וסיוע.

כוחה של פעולה

הסיפור הזה משקף את כוחה של פעולה אחת להשפיע על העולם. בעקבות ההתעניינות הכנה של יוסף בשרי פרעה ופתירת חלומותיהם, הוא פתר בהמשך את חלומות פרעה, נתמנה למשנה למלך, והציל את העולם כולו מחרפת רעב.

אם יוסף סייע לגויים מצרים, על-אחת-כמה וכמה שעלינו לצאת ולהשפיע על יהודים אחרים לקיים מצוות, ובמיוחד את מצוות הדלקת נר חנוכה, שמאירה את העולם, זו הייחודיות של נר חנוכה, שהשפעת המצווה ניכרת מייד – נעשה אור, המאיר את העולם כולו. שכן מלבד ההשפעה העל-טבעית שיש למצווה, עצם האור הגשמי של נרות החנוכה מוסיף אור בעולם, עד שנוכה לאורו של משיח בגאולה האמיתית והשלמה.

(תורת מנחם נרך עד עמ' 365)

אמרת השבוע

'שלום בית' עדיף

בצעירותו נסע ה'חפץ חיים' פעם אחת בחנוכה אל רבו, רבי נחומק'ה מהורדנה, והמתין לראותו מדליק את החנוכייה בביתו. הגיעה שעת ההדלקה אך רבי נחומק'ה לא זז ממקומו.

עבר זמן רב, ואז נפתחה הדלת והרבנית נכנסה. באותו רגע מיהר רבי נחומק'ה לקום ומייד הדליק את הנרות. תלמידו שאלו לפרש הדבר ורבי נחומק'ה הסביר:

"ההלכה קובעת כי מי שאין לו כסף לקניית נרות שבת ונרות חנוכה, נרות שבת קודמים, מפני שהם מביאים 'שלום בית'. אני יודע כמה חשוב לרבנית להיות נוכחת בעת ההדלקה, ואם ההלכה דוחה את נרות החנוכה מפני נרות השבת, ודאי שראוי להמתין לבואה של הרבנית, ולקיים את מצוות הדלקת הנרות בשלמותה."

מן המעיין יוסף ואחיו

מנהיג בשירות העם

"ויוסף הוא השליט... הוא המשביר" (בראשית מב,ו). יוסף לא הלך בדרכם של מנהיגים מסוימים, שבהתמנותם לתפקיד מתיישבים בראש באפס מעשה ומסובכים עצמם במחנה של שמשים ומשרתים. לא כך נהג יוסף, אלא – "הוא השליט... הוא המשביר".

(רבי משה לייב מסאסוב)

שלטון עלידי עשיית טוב

מה בא כתוב זה ללמדנו, וכי אין אנו יודעים שיוסף הוא השליט על כל ארץ מצרים? אלא מלמדנו הכתוב דרך-ארץ, שלא ישלוט אדם באדם אחר אם לא ייטיב עימו, כי לא ייכנעו בני אדם למי שלא יגמלם טובות. ויוסף, מפני שהיה המשביר על כל הארץ ונתן להם לחם לפי הטף, בכוח זה היה גם שליט ומושל בהם.

(מלאכת מחשבת)

חשודים ייזהרו

"ויאמר אליהם מרגלים אתם" (בראשית מב,ט). יוסף הניח שאחיו יחפשו אותו, וכשיראו אותו ויבחינו בדמיון שבינו לבין אחיהם האובד, יתחילו לחקור ולדרוש, ומכיוון שלא רצה שתתגלה להם זהותו בטרם עת, קרא לעברם: "מרגלים אתם!". כשימצאו עצמם חשודים

חשד כבד כליכך, ודאי יחששו לחקור ולדרוש. (כפליים לתושייה)

טענה משכנעת

"כולנו בני איש אחד נחנו" (בראשית מב,יא). אף זו הייתה טענה שנועדה לשכנע את יוסף שאין הם מרגלים. לא מתקבל על הדעת שאב יעמיד בסכנה את חייהם של כל עשרת בניו, וישלח את כולם לרגל ארץ זרה.

(רלב"ג)

בזכות האחדות

שלוש פעמים מצויה בתנ"ך המילה 'נחנו': "כולנו בני איש אחד נחנו", "נחנו פשענו ומרינו", "נחנו נעבור חלוצים". לרמז שכאשר "כולנו בני איש אחד נחנו", כשיהודים חיים באחדות, הרי אף-על-פי ש"נחנו פשענו ומרינו", אפילו אם חטאו, בכל-זאת "נחנו נעבור חלוצים" – מובטח להם שיגברו על שונאיהם וישבו לארצם.

(חן טוב)

מדריגה נעלית

"ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו" (בראשית מב,ח). "והם לא הכירוהו" – לשכטים לא היו הכרה והשגה במדריגתו הנעלית של יוסף.

(תורה אור)

לוח יומי ללימוד הרמב"ם כתקנת הרבי מליובאוויטש

יום בשבוע	ש"ק ל' כסלו	א'	ב'	ג'	ד'	ה'	ו'
ג' פרקים ליום	הל' שאר אבות הטומאה פרק ט"א	פרק ב"ד	פרק טו"ז	פרק י"ח	הל' טומאת אוכלין פרק א"ז	פרק ד"ו	פרק ד"ט
פרק א' ליום	הל' מלוה ולוה פרק ט"ז	פרק י"ז	פרק י"ח	פרק י"ט	פרק כ	פרק כא	פרק כב

מעוניינים לקבל את השיעור לנייד? שלחו הודעת ווטסאפ למספר 058-7554144 וקבלו מדי יום את השיעור שבחרתם • להאזנה לשיעור בג' פרקים חייגו: 03-3062770

הכניסו לבית את ה'נשמה'!

המגזין היוקרתי 'נשמה' - הסיפורים מעוררי השראה שלכם, ההגות של תורת החסידות, החוויות המרגשות מבתי חב"ד והדמיונות המתקוות שפותחות את הלב

למטיים יצורפו גליונות 'פרשה' העלון הפופולרי המבוקש מבית צעירי חב"ד

chabad4u.org.il • 051-5415770

duo creative

כי לא סומכים על הנס.

עושים ביטוח בריאות קולקטב
לכל המשפחה

הידעת?

קולקטיב בריאות מעניק הרבה יותר כיסויים
מביטוח בריאות פרטי ועולה משמעותית פחות.
הכל בזכות הכח הקבוצתי שלנו

להצטרפות מהירה צרו קשר:

077.444.7777

basad.co.il | 051-244-4777

צריך לעשות הכל שיהיה בסדר
גפןבסד
ביטוח ופיננסים למגזר החרדי

בריאות | פנסיה | רכב | דירה | ביטוח חיים | נסיעות לחו"ל | משכנתא

גאולהפדיה

מנחם ברוד

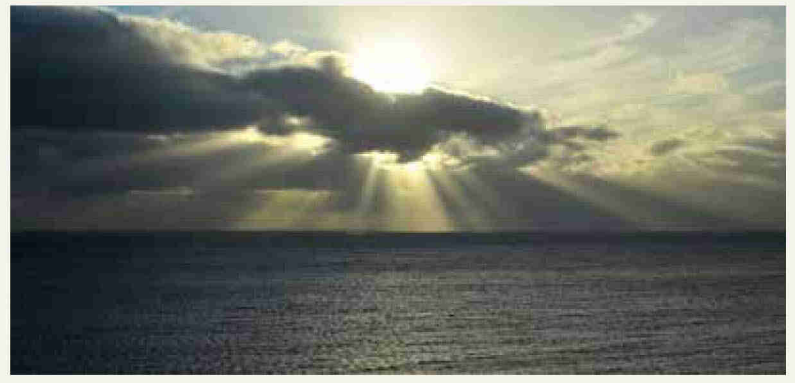
שמונת הנסיכים

נְסִיכִים. המלך המשיח הוא אחד מ"שמונה נסיכי אדם" שעליהם ניבא הנביא מִיכָה (מיכה ה.ד): "וְהִקְמַנּוּ עֲלָיו שְׁבַע רָעִים וְשָׁמְנָה נְסִיכֵי אָדָם". הגמרא (סוכה נבג) מפרטת את שבעת ה'רועים': דוד באמצע, אדם, שת ומתושלח מימינו, אברהם, יעקב ומשה בשמאלו. ומי הם שמונת ה'נסיכים'? - אדם, ישי, שאול, שמואל, עמוס, צפניה, צדקיה, משיח ואליהו.

המהרש"א מסביר: "שבעה רועים - רועים, הם מנהיגים של הדור, יהיו שבעה. ודוד באמצע, דוגמת מנהיגי עולם האמצעי, שהם שבעת כוכבי לכת, והשמש באמצע, כמו שכתוב במלכות בית דוד: כי כשמש ינון וגו'... דהיינו, שהוא, דוד, יהיה העיקר בין המנהיגים הללו. וקראם 'רועים' במקום 'מנהיגים', כי ברובם מפורש שהיו רועים ממש בעולם הזה".

לאחר מכן המהרש"א מסביר שאף שהמשיח נחשב אחד מ"שמונה נסיכי אדם", בכל זאת הוא ימלוך על כולם: "הא ודאי דמשיח ימלוך על כולם, כמו שכתוב: 'ומלך אחד יהיה להם', אלא ש"מכל מקום אלו השבעה דחשיב יהיה להם קצת שררה ונסיכות, וקבלה היה בידם שאלו השבעה יהיו עם מלך המשיח".

ה'צמח צדק' קושר את משמעות המילה 'נסיכים' לפסוק שנאמר על המשיח (תהילים ב:ו): "וְאֲנִי נִסְכָּתִי מִלְּפִי עַל צִיּוֹן הַר קֹדֶשׁ יְיָ". כלומר, 'נסיך' הוא משורש המילה 'נסכת'. הוא מפרש (ברשימותיו לתהילים שם) את משמעות ה'נסיכה' מלשון סיכה בשמן: "לכאורה זהו עניין משיחה, והיינו שנקרא משיח על שם שנמשח בשמן".

שְׁמֹנָה. הגאולה קשורה קשר מיוחד למספר שמונה. שבע מייצג את המעגל השלם של המערכת הטבעית בעולם, ואילו שמונה מסמל את העל-טבעי. העולם נברא בשבעה ימים (על-ידי שבע הספירות העליונות), ומכאן שבע הוא בבחינת ה'קוד' של תבנית העולם. השבע אינו מבטא את החומר בלבד, שכן הוא כולל גם את היום השביעי, יום השבת, שהוא קודש לה'. אלא הכוונה גם לקדושה האלוקית המלוכשת בתוך הטבע. המערכת השלמה של המציאות הגשמית עם הכוח האלוקי המלוכש בה - היא השבע.

שמונה מבטא את העל-טבעי, את הקדושה האלוקית שאינה מלוכשת בתוך העולם. ה'שמיני' מתגלה בעולם כנס, כתופעה על-טבעית, כדבר שבא מחוץ למסגרת הרגילה. הדבר בא לידי ביטוי בימי החנוכה, שבהם אנו מדליקים שמונה נרות, מפני שהם קשורים בנס על-טבעי, של "מסרת גיבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים".

על הכינוי של ימות המשיח כתוב בגמרא (ערכין יגג) שהוא יהיה של שמונה נימין (לעומת כינוי המקדש שהיה של שבע נימין). המספר שמונה מרומז גם בפסוק "אז ישיר משה", שעל-פי דברי חז"ל מתייחס לזמן הגאולה. המילה 'אז' בגימטרייה שמונה, והיא מורכבת מא' וז', דבר המסמל את 'אלופו של עולם', הקב"ה, הרוכב על הטבע המסומל במספר שבע.

מתחם **24**

זה הזמן להשקיע בחדרה
העיר המתפתחת במדינה!
ולחינות מדירה חדשה במחיר שלא יחזור

קרקע פרטית

קבוצת **TAMAR**
משקיעים היום בשביל המחר

079-5158989

*הקרקע עברה אישור להפקדה בוועדה המחוזית
*הקרקע אינה זמינה לבניה לפרטים חייגו

'מעוז צור' של החיים

זו הייתה המהלומה הראשונה שניחתה על יהודי סלוניקי לקראת השואה שהתרגשה גם עליהם. במהרה התברר שה'עבודה' אינה כזאת ששכרה בצידה אלא עבודות פרך, שרבים לא שבו מהן. כמה חודשים אחר-כך החלו המשלוחים מסלוניקי למחנות ההשמדה.

גם כשיצחק, אחיו והוריהם נסעו ברכבת הדחוסה, עדיין האמינו כי הם עתידים לנסוע לקרקוב, שבה יוכלו לפתוח בחיים חדשים. אבל הם מצאו את עצמם במחנה אושוויץ-בירקנאו. ההורים ושלוש האחיות שולחו לתאי הגזים. יצחק נשאר עם שני אחיו, חיים ואברהם.

שלושת האחים נשארו יחד, והועבדו בפרך. אסירים רבים לא עמדו בתנאים הקשים, ובהם גם שני אחיו. יצחק נשאר לבדו בעולם. גם הוא היה פצוע וחולה, אבל בניסים הצליח להחלים ולהתאושש ולשוב למחנה העבודה.

עצוב ומדוכא הכיט באסירים המאבדים אט-אט צלם אנוש ומתהלכים כצללים חיוורים של עצמם. הוא לא רצה להגיע למצב הנורא הזה, וממילא לא ראה עוד טעם לחיו.

בלילה חשוך, כאשר הכול ישנו, דילג יצחק בין טורי הדרגשים, הדף את דלת הצריף והחל לרוץ בכל כוחו. בליבו גמלה החלטה לחבק את גדר התיל המחושמלת הפונה אל המשרפות. הוא יאחז בה כשיביט בלהבות הגועשות מאפרם של אחיו. איבריו נעשו גמישים וקלילים. כל ייסוריו נעלמו ורוגע עטף את נפשו. עוד מעט ייתם הכול, אמר בליבו.

הוא כבר עמד סמוך לגדר כאשר קולות שירה הגיעו לאוזניו. השירה הייתה מוכרת לו מסלוניקי. אלה היו יהודי יוון ששרו 'מעוז צור ישועתי'.

הקולות בקעו מצריף שלוש-עשרה של אנשי הזונדר-קומנדו, יהודים שעבדו במשרפות. זה היה אחד מלילות החנוכה, והם הדליקו נרות ושרו.

השירה הפכה את קרביו. לרגע עמד לבדו בעלטה, ואחר-כך רץ בחזרה אל צריפו. באותו לילה החליט להישאר בחיים ויהי מה.

יצחק שרד את התופת, עלה לארץ ישראל, הקים משפחה והתגורר בירושלים. לפני כשנתיים נפטר, בהיותו בן 99.

(עליפי ספרו 'חלום אחד באושוויץ', בהוצאת 'שם עולם')

אותה לדרכה בניגוני הבדלה".

החיים היפים בסלוניקי נגדעו באביב תש"א (1941), עם כיבושה של יוון בידי הגרמנים. בתוך כמה ימים החלו התושבים לחוש מצוקת רעב. מנת הלחם היומית שחולקה להם הייתה במשקל מאה וחמישים גרם לאדם. מקורות הפרנסה נהרסו, והתושבים נאלצו למכור חפצים מבתיהם כדי להשיג מזון.

מצב הכיניים נמשך עד שבת כ"ו בתמוז תש"ב (11.7.1942), שכונתה 'השבת השחורה'. הגרמנים

הוא כבר עמד סמוך לגדר כאשר קולות שירה הגיעו לאוזניו. השירה הייתה מוכרת לו מסלוניקי. אלה היו יהודי יוון ששרו 'מעוז צור ישועתי'

יצחק בהנחת תפילין לנכדו בכותל המערבי

הורו ליהודים מגיל 19 ועד 45 להתייצב בכיכר החירות. המעמד היה משפיל. שעות ארוכות עמדו היהודים בשמש הלוהטת, ממתנים לקבל שיבוץ לעבודה כביכול.

במשך ההמתנה ציוו על היהודים לבצע תרגילי התעמלות ולרקוד לקול צחוקם של הגרמנים והקהל היווני. במהלך הריקודים ספגו מכות אכזריות. היו שהתעלפו ונזקקו לטיפול רפואי. מקצתם מצאו שם את מותם.

"אם נשתחרר מפה", התנשף הקול באוזנו של יצחק כהן, "אאמץ אותך לי לכן. אם תשתחרר אתה לבדך, לך לשם, לכל המקומות שבהם הטמנתי אוצר".

הדובר היה יהודי מעשירי סלוניקי, בעל בית חרושת לעורות. קודם הגירוש למחנה ההשמדה הספיק להסתיר כמות נכבדה של זהב במקומות מסתור שונים, לַימים שאחרי המלחמה. מכל משפחתו לא נותר איש חי.

הוא דיבר במהירות. מנה מקום אחר מקום. "בבית החרושת מדריגות יורדות למרתף. יש לספור מלמעלה אחת-עשרה מדריגות, את המדריגה האחת-עשרה אפשר לפרק. בפנים יש פחים מלאים מטבעות זהב".

הם שכבו בצפיפות נוראה בצריף החולים בבירקנאו. יצחק בקושי הצליח להוציא הגה. הקור הנורא חדר לעצמותיו הדואבות. "אני נותן לך את כל זה", לחש אליו האיש, "אל תשכח!".

"טוב", מלמל יצחק בגרון ניחר, "יש לך אולי מעט לחם לתת לי עכשיו?".

יצחק כהן נולד בסלוניקי שביוון בקיץ תרפ"ב (1922). החיים היהודיים בסלוניקי היו טובים. הקהילה היהודית הייתה חמה ותומכת, והקימה מוסדות עזרה וסעד רבים. בכל שכונה הייתה מרפאה קטנה שהעניקה שירותים לחברי הקהילה, ומעוטי יכולת קיבלו את הטיפול בלי תשלום.

אביו, איסיד כהן, היה החזן והקורא בתורה בבית הכנסת 'אהבת עולם', ויצחק היה חבר במקהלת 'נותני זמירות', מקהלת הילדים שליוותה את התפילה. כשישים בתי כנסת היו בעיר, ובשבתות היו התפילות בוקעות מקירות בתי הכנסת ומשתפכות אל הרחובות.

אחרי סעודת השבת היו היהודים מתקבצים בקבוצות לקריאת פרקי תהילים, כל פעם בבית אחר. לאחר מכן היו שבים אל בתי הכנסת לשירת פיוטים ופזמונים ולשמיעת דרשות מפי הרבנים. "כמו כלה הייתה השבת בעיר שלנו", תיאר יצחק. "וכשהעריב היום וכוכבים ניצתו בשמיים, היינו מאריכים עוד מעט את הפרידה ממנה ומשלחים

הצטרפו גם אתם

וקבלו מידי שבוע גליונות 'שיחת השבוע' להפצה באיזורכם או לבית הכנסת שלכם

הצטרפות באתר chabad4u.org.il או בטל' 053-5572770

בעלת סמלית • במארץ: 15. עלוני שיחת השבוע +4 עלוני 'פרשה' • לכמות גדולה יותר ניתן להזמין מספר חבילות

WINTER 2023 Collection

הובלה + התקנה
ללא עלות!

קולקצייה חדשה ומרהיבה בגווני חורף!

התקדמו לבר המים נעם 2, עם
טכנולוגיית שבת למהדרין. ותיהנו ממים
חמים וקרים לאורך השבת והיום יום.
שיהיה לנו חורף בריא!

מוקד הזמנות:

077-230-47-57

נעם אסיקום

רציתי לשאול

עם הרב יאיר כלב
מרצה בחסידות ועוסק בהנחלת ניגוני חב"ד לציבור

מה משמעות המושג 'אדם מואר', ואיך אפשר להיות אדם כזה?

לתינוק, קודם שהוא לומד לעשות
מניפולציות. הכול אצלו טהור ונקי.
אי אפשר להפסיק להסתכל עליו. זה
כמו להסתכל על הרבי. הוא כל הזמן
בגילוי עצמיותו. לכן כל הזמן זה יפה.

האור הפנימי הזה מאיר גם את
חיצוניותו, את מראה פניו. כל
ההתנהגות שלו אותנטית, אמיתית.
הרגשות שהוא מפגין כלפי חוץ
אמיתיים. האהבה שלו אמיתית.
גם השכל שלו עובד בדרך מקורית
ואותנטית.

האדם הזה יודע מה הוא רוצה
באמת. לא כמו מי שרוצה סוכר, אבל
בעצם זה תחליף בעבורו לחום שחסר
לו. אצלו הכול מואר, לא מעושה. זה
כמו בית מואר, שאתה רואה איפה כל
דבר נמצא.

לאור הזה אפשר להגיע על-ידי
חתירה לאמת, בריחה משקר ומזיוף,
ומודעות לנשמה שבתוכנו.

הביטוי 'אדם מואר' הוא תרגום עברי
של מושג בתרבות היהודית, המתאר
אדם שזכה כביכול ל'הארה' שמימית.
במקורות היהדות הביטוי הזה אינו
מופיע, ולכן מוטב שלא נשתמש בו.

ביהדות ובחסידות מדובר על בני-
אדם שאור הנשמה מאיר בהם. אלה
הצדיקים, שגופם אינו מסתיר את
האור העצום של נשמתם, וממילא
כל ראיית המציאות שלהם היא ראייה
נשמית, רוחנית, אלוקית. כשיהודי
כזה רואה לפניו יהודי שני, הוא רואה
את פנימיותו ואת נשמתו.

לא כל אדם מן השורה יכול להגיע
למדריגה זו, אבל בכוחו של כל אחד
להגיע למצב שפנימיותו מאירה
החוץ, ואז הסובבים אותו רואים
לפניהם אדם מאיר, והם נמשכים אליו
ואל האור הקורן ממנו.

אדם כזה הוא אותנטי, אינו עטוף
ב'פזות'. במובן זה הוא דומה

הלכה למעשה

הרב יוסף גינזבורג
רב אזורי, עומר

שמן שנשאר בחנוכייה

שיירי השמן, הפתילות או הנרות הללו,
מכיוון ש"הוקצה למצוותו".

מובן שאין שום הגבלה על השימוש
בקופסת הנרות וכן בבקבוק השמן.

אפשר להתנות מראש, קודם ההדלקה,
שאת השמן או הנר שלא יבערו מעל
הזמן המינימלי אין מקצים למצוותו. אך
אם מעורבב בשמן זה גם שמן מאתמול,
שכבה קודם שבער חצי שעה, נאסר השמן
כולו.

לעומת זה, בנר שבת מותר ליהנות
משיירי לענייני חול. אבל בנר בית
הכנסת (הנרות הדולקים מול שליח
הציבור) אסור להשתמש לענייני חול
(להדליק סיגריה, לחפש חפץ פרטי
שנפל בחושך וכדומה); וכמובן בשיירי
מותר להשתמש לצורך מצווה בלבד (ויש
מתירים צורכי חול גם בנר עצמו, אך
עדיף לחכות עד אחרי התפילה).

מקורות: ב"י, שו"ע ואחרונים סימן תרעז וסימן
קנד ס"ג.

שאלה: מה עושים בשיירי הנרות או השמן שנשארו לאחר הדלקת נרות החנוכה?

תשובה: השמן, הפתילות והנרות,
שהודלקו למצוות נר חנוכה, הוקדשו בכך
לקיום המצווה, ולכן אין להשתמש בהם
שימוש כלשהו. לשיירי הנרות יש מעמד
חמור יותר מהדפנות, הסכך והקישוטים
של הסוכה, שאף הם אסורים לשימוש
בימי החג, אך הם מותרים לאחר החג,
ואילו שיירי הנרות אסורים לעולם. שכן
הנרות - שלא כאבזרי הסוכה - הוקדשו
לשימוש של כיליון, ולכן הוקצו באופן
מוחלט לצורך המצווה.

איסור השימוש חל על השמן שנמוג
לכוסיות החנוכייה, בשיעור הדרוש
לזמן הבעירה המינימלי (חצי שעה), וכן
על אותו חלק מהנר שהיה אמור לדלוק
במשך זמן זה (כגון שהנר כבה באמצע
הזמן). יש לעשות מדורה ולשרוף את

מחלקת המודעות (בגוד) של 'שיחת השבוע':
טל' 053-3166532 • דוא"ל: m3166532@gmail.com

תקציר: מר ישראלי לא הבחין כי החנכיה סלקה בשקט מרכבו, והוא דוהר לעבר שני בני דודיו הגברתנים, המצפים לחנכיה בכליון עינים. אחד מהם מוציא את הקפסה מתא המטען ונהגם: "הקפסה אינה קלה מדי?"

מרדף גורלי

הילדים לא יכלו לראות את מה שהתרחש שם, ליד המכונית של מר ישראלי, ברגע שהקפסה הוצאה החוצה. אחד משני הגברתנים מהר ופתח אותה לרונחה. הצצה אחת פנימה ספרה להם הכל. כשחזרו והפנו את ראשיהם אל חברם, היו פניהם סמוקים מזעם, ופרצופו של מר ישראלי ההמום נהפך לבן פשלג... "זה לא יכול להיות... היא... היתה פה... אני בעצמי... אני נשבע!", גמגם באימה כשקרבו השנים את פרצופיהם קרוב-קרוב לפני החורים. ואז, שניה לפני שהתרחש הגרוע מכל, הוא הצליח להמציא משהו מתקבל על הדעת... "נזכרתי!", צרח בקול. "בסוף לא שמתי את זה בתוך הקפסה... הנה, זה בפנים עמק בבגז'... לא ראייתם אותה כי שמתי אותה מאחורי הקפסה..."

השנים, בלולינות מרשימה, נתרו בן רגע לאחור כזוג רקדנים מתאם, ונדחפו את ראשיהם עמק לתוך הבגז', בעוד מר ישראלי מנצל את שתי שניות החסד שהענקו לו ופותח במנוסה מטרפת על נפשו...

לא שהיה לו סכוי... שכונת שמואל הנביא השקטה כבר מזמן לא ראתה מרדף מסעיר כזה, שפרץ ברגע שהשנים קלטו איך חברם התל בהם... הם התפצלו, ובעוד אחד מהם מצמצם בהדרגה את המרחק בינו לבין טרפו, בצע חברו אגוף רחב, ויצא לחסם את מר ישראלי מן הפונו הנגדי, מחוץ לשדרת הברושים.

ברגע שהצליח מר ישראלי לפרץ החוצה מן השכונה ולצאת משדרת הברושים, עצר על מקומו בהפתעה מרה. מולו נצב הרודף השני וחייה רע על שפתיו. ואז, רגע לפני שהשנים סגרו עליו בתנועת מלקחים, הבחין בזוית עינו ביונתו העומד מפקד עם שני חבריו ליד הרכב המשטרתי... "זה הוא!", צרח בהקלה גדולה והצביע על יונתו, "תפסו אותו!"

המשך יבוא

הרכב המשטרתי של השוטר חיים חלף ביצר ברחובות ירושלים, לעבר שכונת שמואל הנביא. "אני מכיר את המקום!", לחש קובי בהתרגשות. "בעוד שלוש דקות אנחנו מגיעים!"

בפניסה לשכונה, במרחק מאתיים מטר לפחות מן היעד, ליד שורה ארוכה של עצי ברז, בלם לפתע השוטר חיים את המכונית. "זהו", הפתיע אותם, "החוצה נזריות!". הוא קפץ מן האוטו ואחריו הילדים, שהבינו כי היעד עצמו אינו כאן. "אני מתקדם הלאה ברגל ואתם מחכים לי פה ולא זזים, עד שהכל מסתיים ואני חוזר. ברור?". והוא נעלם בן רגע מאחורי שדרת הברושים שהקיפה את השכונה. "רמאי כזה!", לא התאפק שמואלי מלומר את מה

שהרגישו כלם. "מפה לא נראה פלום! סתם באנו לפה".

"מי שואל אותי?", התרומם יונתו. "הוא לא אבא ולא סבא שלנו. בואו נתקדם!". אבל קובי עצר בעדו. "אתה צודק, הוא לא סבא שלנו, אבל סבא שלנו הזהיר אותנו לא לעשות שטויות, נכון? אז כמה שזה מרגיז - אנחנו לא זזים מפה וזהו. אוילי לפחות נצליח לשמץ משהו. בינתיים בואו נקטרף 'בובקס'".

הם תלשו בועם את הפרות הקטנים של עץ האזדרכת שלצדם ומלאו את הפיסים, ולפתע קפאו על מקומם בפחד. צעקה פלחה את האויר: "הוא בורח!"

דבר התורה שלי

עפר על החטה

שבע שנות שבע באות למצרים, ואחריהן יבואו שבע שנות רעב. יוסף הצדיק, המושגה למלך פרעה, אוגר במחסנים את החטה הרבה הצומחת במצרים, כדי שיהיה מזון בשנות הרעב, שבהן לא תצמח תבואה.

איך נשמרה התבואה שנים רבות כל-כך בלי להרקב? במינו יש מקררים, אבל מה עשו במצרים העתיקה? רש"י מגלה שיוסף פזר על התבואה עפר מהאדמה שבה התבואה צמחה. שיטה זו שמרה את טריות התבואה גם בחלף זמן רב.

מה אנחנו יכולים ללמוד מזה?

התבואה היא משל לתורה. כשם שהחטה נהפכת לחלק מן הגוף, כך התורה שאדם לומד נהפכת לחלק ממונו. עלינו 'לאגור מזון' - ללמוד תורה ככל האפשר במשך חיינו.

אף כשם שהתבואה עלולה להרקב, גם למוד התורה עלול 'להתקלקל'. למשל, אם לומדים כדי להתנאות בציונים הטובים, או כדי להשפיל את החבר ולהראות לו שאין הוא יודע ללמוד.

מה עושים כדי שהלמוד יהיה טוב ולא מקלקל? משתמשים בעפר. העפר הפשוט רומז לענוה.

וכאן יש נקדה חשובה: כשם שיוסף לקח עפר מאותו מקום שבו גדלה התבואה, כך הענוה צריכה להיות בזכות התורה עצמה. לפעמים אדם יכול לחשב: "אני לא מצליח, אין לי כשרונות טובים, מה אני שנה בכלל?!". זו ענוה מטעית, שאינה תורמת דבר.

ענוה טובה היא זו שבאה מתוך התורה הקדושה. בשלומדים תורה, מרגישים תחושה של התבטלות מול קדושתה ועמיק החכמה שבה, ומבינים שאין מה להתנאות. ענוה כזאת שומרת את התורה שלומדים שתהיה כפי הראוי.

(על-פי לוקטי שיוות, כרך כה, עמ' 220)

מה רבו מעשיה'ה

השמן הטוב ביותר

אילו סוגי שמן אתם מכירים? יש שמנים המופקים מסויה, מקנולה, מחמניות, מתירס, מאגוזים, מקוקוס ועוד. אבל מלך השמנים הוא שמן הזית.

הזית הוא מהפרות שארץ ישראל השתבחה בהם. התורה מכנה את הארץ "ארץ זית שמן". ארכאולוגים מצאו עדויות לגדול זיתים בארץ לפני אלפי שנים. בארץ ישראל גם נמצא בית הבד (מפעל שבו מפיקים שמן מהזיתים) העתיק ביותר בעולם.

כדי ליצור ליטר שמן זית צריך להשתמש ביותר מ-1380 זיתים. קטיף הזיתים נקרא מסיק. מוסקים את הזיתים על ידי געור ענפי העץ או באמצעות מסרקים מיחידים שתולשים את הזיתים מהענפים. בימינו יש טרקטורים שלופתים את גזע העץ ונמצרים אותו בעצמה, והזיתים נושרים לתוך שק ענק שנפרש תחתיו.

צצי הזית חזקים ומארכי ימים. הם מתאמים גם לאקלים משתנה ושורדים סעורות בקלות. בירושלים יש עץ זית בן אלפים שנה, אבל במקום סודי ליד שפרעם בצפון מצוי עץ זית עתיק בן כארבעת אלפים שנה, ויתכן שהוא עץ הזית העתיק בעולם.

את הזיתים המשמשים למאכל מוסקים כשהם צעין ירקים, ואז כוכשים אותם במלח. זיתים המשמשים ליצור שמן נמוסקים כשהם מבשילים, וצבעם נעשה סגל כהה.

בבית הבד מועכים את הזיתים ומוציאים מהם את השמן. לאחר מכן הוא עובר תהליכי סגנו והפרדת השמן מהמים, ואז מתקבל השמן המוכן.

שמן הזית טוב לבריאות. יש בו ויטמינים רבים, וסבורים שהוא משפר את לחץ הדם, מפחית את השמן בדם, תורם לבריאות הלב ועוד.

אמת ויצו

...וישר ונאמן

מאת: דניאל גורדון
איור: מרדכי אייזנשטט

5 ספורו המפלא של אבי משפחת רוטשילד המפורסמת

תקציר: בסיום הסיור הפלכתי בגטו היהודי של פרנקפורט, שני הילדים, הנסיך וילהלם ופאריאנטל רוטשילד, נקראים זה מזה בידידים טובים, הפכטיחים לעזר איש לרעהו, גבוא העת

הפשוט יבוא א"ה

קבלתם דמי חנכה? פדאי להתרגל להפריש 'מעשר' מהכסף לצדקה. חכמינו מפרשים את הפסוק "עשר מעשר" - "עשר כדי שתתעשר". על ידי הפרשת מעשר זוכים לברכה בכסף.

הלכה בשבוע

החנוכייה תודלק אחרי 84 שנים

לרב חיטריק, "פגשתי בעת האחרונה משפחה יהודית, שהיא במקורה מנירנברג. המפגש התקיים בציריך שבשווייץ. במהלך המפגש שמעתי על ההיסטוריה של המשפחה הזו, בזמנים הנוראים של הדיקטטורה הסוציאליסטית. המפגש הזה גרם לי להחליט להחזיר את החנוכייה למקום שאליו היא שייכת".

בסיום מכתבו כותב האיש כי היה שמח "אם החנוכייה הזו וסיפוריה יתקבלו כאות של שלום ופיוס", והוסיף: "אני מאחל לך ולקהילתך בנירנברג שלום וברכות".

"נדליק את החנוכייה בבית הכנסת שבו נגנבה". הרב חיטריק

באולם האופרה העירוני בעיר נירנברג שבגרמניה אמור להתקיים בנר שני של חנוכה אירוע מרגש: הדלקת נרות החנוכה בדיוק באותו אולם שבו התאספו הנאצים ימ"ש בימי האימה של השואה לערבי בידור, בעוד היהודים הובלו להשמדה. החנוכייה המזוהבת והעתיקה שבה יודלקו הנרות היא חנוכייה היסטורית שבעת האחרונה סגרה מעגל מצמרר. העם הנפלא שלנו

הכול התחיל לפני קצת יותר מחודשיים. הרב אליעזר חיטריק, שליח חב"ד ורב קהילה בעיר נירנברג, קיבל הודעה מתושב העיר, על רצונו להשיב לקהילה היהודית חנוכייה שגנב דודו מבית הכנסת היהודי האורתודוקסי בנירנברג בליל ה'בדולח'. באותו לילה, בט"ז במרחשון תרצ"ט (9-10.11.38), הועלו באש בתי כנסת רבים בגרמניה בידי פורעים, ובהם בית הכנסת המרכזי בנירנברג, הסמוך לבניין האופרה העירוני.

"נדליק את החנוכייה בבית הכנסת שממנו נגנבה בליל ה'בדולח', לצד האירוע הקהילתי הגדול בבניין האופרה העירוני, ונסגור מעגל"

להשיב את האור

בחנוכה השנה יציין הרב חיטריק שמונה עשרה שנים לשליחותו. השבת החנוכייה והמכתב הבלתי-שגרתי גרמו לו התרגשות רבה. "הסמיכות

של קבלת החנוכייה למועד שבו ציינו 84 שנים לליל ה'בדולח' ריגשה אותנו מאוד", אומר הרב חיטריק, המשמש רב הקהילה האורתודוקסית 'עדת ישורון'. "העיתוי מצמרר במיוחד, לאחר שבעת האחרונה קיבלנו תמונות מחרידות משריפת בית הכנסת שלנו באותו לילה. השנה נדליק את החנוכייה בבית הכנסת שממנו נגנבה, לצד האירוע הקהילתי הגדול בבניין האופרה העירוני, ונסגור מעגל".

אחרי פרסום הסיפור בא עוד שכן גרמני לרב חיטריק ובידו פמוט עתיק. "הוא סיפר סיפור דומה על סבה של אשתו, שלקח את הפמוט מבית הכנסת הבווער, וביקש להחזירו לידי הקהילה", מספר הרב חיטריק. "יש חשיבות רבה וסמליות רבה להשבת הגזילה. וזה למעשה כל התפקיד שלנו כאן - להשיב את אור היהדות לכל מי שהאור הזה נגנב ממנו במרוצת השנים".

חנוכייה מוצלת מאש. הדוד גנב, האחין השיב

מפגש מרגש בשווייץ

האחין הגרמני מגולל את מה שהוביל אותו להשיב את החנוכייה. "במקרה", סיפר במכתבו

הווידי של האחין הגרמני

הרב חיטריק (44) הופתע והמתין בדריכות לשובה של החנוכייה ולא פחות מכך ביקש לשמוע מה בדיוק עבר עליה ב-84 השנים שחלפו. לפני כמה שבועות קיים התושב את הבטחתו ושיגר את החנוכייה ששרדה את שריפת הענק בבית הכנסת.

"לפני חודשים", כתב האחין של הגרמני שנטל את החנוכייה, במכתב שצירף, "הבטחתי לך שאשלח לך את החנוכייה שלקח דודי מבית הכנסת הבווער שלכם בנירנברג ב-1938, בליל הפוגרום של הרייך. דודי אז היה בן 10, ושילם על הגניבה הזאת במכות שאביו נתן לו". במכתבו האחין מגלה כי אביו של דודו "דרש את החזרת המנורה לשכנים היהודים, אך הקהילה ברחת, נעלמה והושמדה". למעשה החנוכייה נשארה בידי בני המשפחה.

לקבלת מארז גליונות שיחת השבוע ישירות אליכם - הצטרפות באתר chabad4u.org.il או בטל' 051-5415770

מרגישים חג באושר עד

חנוכה שמח עם... אושר עד

